

□ Политиколог Цвијетин Миливојевић оцѐнује да ће избор новог патријарха СПЦ довести до нових подела у друштву, као и да су поделе биле приметне и на самој сахрани патријарха Иринеја. Истиче и да је неоспорно да ће бити покушаја притисака на избор патријарха од стране "октроисане световне власти".

Миливојевић је за Н1 рекао да су политичке последице дешавања у цркви после смрти патријарха виђене већ на сахрани, а да су највећа последица - поделе.

"Чуо сам грозну ствар. Владика Иринеј Буловић у говору је рекао да имамо неку лажну и праву елиту. Зар је то примерено да члан Синода говори на сахрани патријарха? Истовремено сте свесни да тамо нема ниједног политичара из опозиције јер није позван. Па говор председника Републике који је држао класичан политички говор и који себе ставља изнад улоге патријарха", каже Миливојевић и додаје да у будућности "нажалост још веће поделе очекује".

Подсетио је да је кампања почела већ "око несрећне информације" када је патријарх умро, око тога који медији су је објавили, па је била прича око тајмнига ко ће и кад објавити вест о смрти.

"Ваљда је логично да то учине права или монашка породица патријарха - СПЦ", рекао је Миливојевић и додао да је потом у неким медијима почела прича ко води кампању за избор новог патријарха - Шолак, Ћилас и остали представници опозиције.

"А то саопштавају медији који су у недељу увече угостили у забавном ток шоу владику који је кандидат за патријарха", истиче Миливојевић.

Он оцењује да је сама сахрана патријарха показала да ће његова смрт донети и друштвене и политичке последице због чињенице да је то била једна врста државне сахране, али и због селекције људи који су седели у првом реду, иако седење није ни својствено СПЦ.

Покушај политике да се увуче у један такав дан већ је толико изражен, а ако наставите да даље преслушавате говоре говорника види се да је то била нажалост једна врста покушаја да се све претвори у једну врсту политичког митинга, не страначког већ митинга једног државника, председника Републике. Он је био тај који је тумачио шта је патријарх мислио, шта црква жели и покушао је да нас убеди да између њега и СПЦ по најважнијим питањима није било никаквог спора

"Покушај политике да се увуче у један такав дан већ је толико изражен, а ако наставите да даље преслушавате говоре говорника види се да је то била нажалост једна врста покушаја да се све претвори у једну врсту политичког митинга, не страначког већ митинга једног државника, председника Републике. Он је био тај који је тумачио шта је патријарх мислио, шта црква жели и покушао је да нас убеди да између њега и СПЦ по најважнијим питањима није било никаквог спора. Рекао је да су последње патријархове речи 'не чувајте ми Југославију као краљ Александар', већ чувајте ми Косово и Српску", рекао је Миливојевић.

Оценио је да је "у сваком случају говор председника био политички али и приватни", као и да је у питању било обраћање индиректно некима који нису били на његовој и патријарховој страни".

Упитан да ли су Вучић и патријарх били на истој страни, Миливојевић каже: "Ако се добро сећам патријарх Иринеј је најмање три пута председавао Светим архијерејским саборима СПЦ на којима су чланови сабора скоро једногласно рекли да су Косово и Метохија део Србије и да нема одрицања од КИМ".

Он додаје да је покојни патријарх можда чинио једну врсту услуге политичком прваку СНС "који се зове стицајем околности Вучић", као и да је најмање два пута пред неке изборе рекао да ће је Вучић "лавовски борити за КИМ".

Можда је то била пројекција и жеља патријарха који је о Косову увек био врло одређен и конкретан - Он никада није доводио у питање да ће КИМ бити део Србије, за разлику од власти која је у много чему практично показала да удаља КИМ од Србије

"Можда је то била пројекција и жеља патријарха који је о Косову увек био врло одређен и конкретан - Он никада није доводио у питање да ће КИМ бити део Србије, за разлику од власти која је у много чему практично показала да удаља КИМ од Србије", наглашава Миливојевић.

"Не знам шта је био лични став патријарха али оно што је став СПЦ и Светог архијерејског сабора о КИМ је неподељен", рекао је Миливојевић и додао да "то што слушате у вези са косовском политиком од Вучића није став Светог сабора СПЦ".

"Не знам ниједног владику, нити члана Сабора који сматра да је добра идеја о разграничењу и подели КИМ, волео бих да ми неко нађе неког таквог високог представника СПЦ који мисли тако", каже Миливојевић.

Додаје да није логично да се СПЦ у изборима понаша као лобиста једне политичке странке или лидера и да се то нажалост дешавало, али наглашава да је могуће да је то патријарх радио из прагматичних разлога - да не навуче бес једне велике странке или да не остане без материјалних средстава за цркву.

Не знам ниједног владику, нити члана Сабора који сматра да је добра идеја о разграничењу и подели КИМ, волео бих да ми неко нађе неког таквог високог представника СПЦ који мисли тако

"Тешко би се изградња Храма Светог Саве довела до краја без подршке државе", рекао је Миливојевић, који је оценио и да новац који је држава у последњем наврату издвојила за цркву по њему није проблематичан и споран, и поред примедби да је боље да је он уложен у лечење деце, јер то за државу није велики новац.

Сматра да је, са друге стране, проблем када држава уложи 30 милиона евра "за фантомске софтвере који се баве бројем заражених и преминулих".

Миливојевић наглашава да је оно што је схватио у оба наврата када је приметио да је патријарх Иринеј подржао Вучића на изборима, да је он те подршке изнео као лични став и да нигде није рекао да СПЦ сматра да се Вучић лавовски бори за КИМ. Оцењује да је патријарх био свестан да је реч о прагматичној варијанти похвале и да је одлучио да сам "понесе крст да је навијао за једну политичку партију и првака", а да је апсолутна већина владика који чине Сабор била против тога.

"Претпостављам да у овом тренутку у Синоду, врло вероватно климаву већину заиста има странка господина Вучића", рекао је Миливојевић и додао да је избор патријарха увек било и црквено и политичко питање.

"Нисам помодарски верник, поштујем то што јесам и доживљавам као део свог идентитета православље и као такав мислим да имам право да подсетим СПЦ да је у најтежим временима СПЦ увек био са својим народом или испред народа, никада иза", рекао је Миливојевић и подсетио да је тако било и за време велике сеобе Срба на челу са Арсенијем Чарнојевићем.

Има ли ишта логичније ако се патријарх титулише и као архиепископ пећи да се седиште СПЦ макар у церемонијалном смислу из круга двојке пребаци у Пећ?

Нагласио је и да сматра да је изворно седиште српских патријарха не круг двојке у Београду, што је тек стотинак година, већ да је најдуже, неколико векова то била Пећ.

Има ли ишта логичније ако се патријарх титулише и као архиепископ пећки да се седиште СПЦ макар у церемонијалном смислу из круга двојке пребаци у Пећ?, запитао је и додао да се томе противе они који врше притисак на цркву и да је СНС-у много лакше да контролише црквени врх ако је ту - близу.

Каже и да се увек питао и зашто Вучић "који газдује преговорима о Косову" није успео да у агенду преговора унесе питање имовине грађана Србије и СПЦ јер је СПЦ највећи поседник и земљопоседник на КИМ.

"Очигледно је да би то разоткрило његове планове", закључио је. "Брине ме и што нико из СПЦ није јасно и гласно поставио то питање председнику", истакао је Миливојевић и дадао да као да се хтело да се остави по страни то питање.

(Н1)